



**QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI**

**Magistrat Dr. Joseph Mifsud B.A. (Legal & Int. Rel.),
B.A. (Hons), M.A. (European), LL.D.**

**Il-Pulizija
(Spettur Bernard Charles Spiteri)**

vs.

Samuel Azzopardi

Kaz Numru: 366/2016

Illum 14 ta' Gunju 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat **Samuel Azzopardi**, bin Ludovico u Maria Assunta nee' Camilleri, imwieleed fil-5 ta' April 1982, residenti fil-fond numru 50, Triq Ghan Qatet, Victoria, Ghawdex u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 22982(G), akkuzat talli nhar is-17 ta' April 2016 għall-habta ta' 01:00hrs fi Triq l-Imgarr, Ghajnsielem, Ghawdex hekk kif kien qiegħed jagħmel uzu minn vettura reg. no. IBL169 Toyota Ist:

1. Saq l-imsemmija vettura b'manjiera traskurata, perikoluza u bla kont;
2. U aktar talli fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi kkaguna hsara involontarja fuq vettura reg. no. FBZ334 għad-dannu ta' Jenise Nancy Grech I.D. 576590(M);
3. Kif ukoll b'nuqqas ta' hsieb, traskuragni u hila fis-sewqan tieghu kkaguna griehi ta' natura hafifa fuq il-persuna ta' Emanuel Grech I.D. 12367(G) hekk kif iccertifika Dr. Julian Portelli MD tal-Isptar Generali ta' Ghawdex;
4. Kif ukoll fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi, ipprova jsuq jew kellu kontroll ta' vettura reg. no. IBL169 fit-triq jew f'post pubbliku meta ma kienx f'kundizzjoni li jsuq minhabba xorb jew drogi;
5. U aktar talli rrifjuta jew naqas milli jaghti skont il-ligi kampjun tan-nifs u dan minghajr raguni xierqa;

Il-Qorti giet gentilment mitluba li barra l-piena stabbilita, tordna li l-imputat biex jigi skwalifikat mil-licenzji kollha tas-sewqan tieghu ghall-perijodu li l-Qorti jidhrilha li hu xieraq.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha.

Semghet is-sottomissjonijiet finali.

Ikkunsidrat:

Il-kaz imur lura ghall-incident tat-traffiku fis-17 ta' April 2016 ghall-habta ta' 01:00hrs fi Triq l-Imgarr, Ghajnsielem, Ghawdex hekk kif l-imputat kien qiegħed jagħmel uzu minn vettura Reg. No. IBL169 Toyota Ist. L-imputat irrifjuta li jagħmel it-test tan-nifs u dan wara li għal darbejn il-Pulizija spjegawlu l-konseguenzi li hemm jekk wieħed jirrifjuta li jagħmel dan. Il-Pulizija riedu jehdulu t-test tan-nifs minhabba suspect li kellhom li l-imputat kien qiegħed isuq taht l-effett tal-alcohol.

Illi l-artikolu 15A tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta li għaliha tirreferi l-ewwel imputazzjoni jaqra hekk:

"(1) Ebda persuna ma għandha ssuq jew tipprova ssuq jew ikollha l-kontroll ta' vettura bil-mutur jew vettura oħra li tkun fit-triq jew f'post pubbliku ieħor jekk ma tkunx fkundizzjoni li ssuq minħabba xorba jew drogi. (2) Għall-finijiet ta' dan l-artikolu, persuna titqies li mhijiex fkundizzjoni li ssuq jekk il-kapacità tagħha li ssuq sew tkun għal xi hin imnaqqsa."

Illi l-gurisprudenza tħallek li ghalkemm ma hemmx necessarjament ness bejn ir-reat kontemplat fis-subartikolu (1) tal-Artikolu 15A tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta` Malta u l-fatt li l-analizi tan-nifs (a differenza tat-test tan-nifs) ikun inkomplet jew ma jsirx, madanakollu:

"Kif din il-Qorti kellha okkazzjoni tobserva fis-sentenza tagħha tat-2 ta' Settembru, 1999 fl-is-mijiet Il-Pulizija v. Francis Pace, biex jiġi deciz jekk persuna kinitx qed issuq meta l-kapacità tagħha li ssuq sew [kienet] għal xi hin imnaqqsa" minħabba xorba (jew drogi) bi ksur tal-Artikolu 15A, wieħed jista' jiehu in konsiderazzjoni provi ohra, cioè `apparti mir-rizultat o meno tal-

analizi magħmula skont l-Artikolu 15E. Tali prova ohra tista' tinkludi l-komportament u l-kundizzjoni fizika tas-sewwieq, kif ukoll ir-rizultat tat-test (preliminari) tan-nifs magħmul taht l-Artikolu 15C.

Meta l-ligi titkellem dwar "inkapacita` fizika jew mentali" qed tirreferi ghall-inkapacita` li trid tezisti indipendentement mill-istat ta' intossikazzjoni li tkun fiha l-persuna li tintalab tagħti l-kampjun, kif ukoll indipendentement mill-ansjeta` dovuta ghall-fatt li dik il-persuna tkun involuta f'incident awtomobilistiku."¹

Dak li kellu jigi stabbilit allura, skont it-tagħlim gurisprudenzjali surriferit huwa jekk il-kumpless tal-provi kinux sufficjenti sabiex iwassal lill-Qorti ghall-konkluzzjoni b'sahħitha li l-imputat kien xurban filwaqt li kien qiegħed isuq, u li l-istat tieghu ta' sokor kien tali li affettwa l-mod tas-sewqan tieghu.

Illi r-REGOLAMENTI DWAR IT-TESTIJIET TAN-NIFS² skont l-Avviz Legal 392 tal-2010 kif emendat bl-Avviz Legali 422 tal- 2015 jiaprovd़i:

6. *Il-kampjuni tan-nifs jistgħu jintalbu li jingħataw fil-post jew vicin il-post fejn l-istess kampjuni jkunu ntalbu, jew f'Għassa tal-Pulizija, cċentru tas-saħħha jew sptar.*

Illi Artikolu 15E (4) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta jiaprovd়i li:

15 E (4) Persuna li tirrifjuta jew tonqos milli tagħti kampjun meħtieg hekk kif stabbilit taħt dan l-artikolu jew ir-regolamenti magħmula taħt din l-Ordinanza tkun ħatja ta' reat u sakemm ma jiegħix ppruvat il-kuntrarju, titqies li l-proporzjon ta' alkoħol fid-demm ta' dik il-persuna jkun izjed mil-limitu preskritt:

Izda tkun difiza għal dik il-persuna jekk tipprova li n-nuqqas tagħha li tagħti kampjun kien minħabba l-inkapacità fizika jew

¹ Il-Pulizija vs Marlon Montebello - App.Inf. - 09/02/2001

² LEGISLAZZJONI SUSSIDJARJA 65.16

mentali li tagħti jew għaliex l-għoti tiegħi kien jagħti lok għal riskju sostanzjali għal saħħitha.

Illi Artikolu 15H tal-istess Kap jiaprovdvi li:

15H. (1) Kull persuna li tikser xi dispozizzjonijiet tal-artikoli 15A u 15B tkun ħatja ta' reat u meta tinsab ħatja ta' reat bħal dak jew ta' reat taħt l-artikolu 15E(4) teħel -

1. (a) *fil-kaz tal-ewwel kundanna, multa ta' mhux anqas minn elf u mitejn euro (€1,200) jew prigunerija għal mhux izjed minn tliet xhur jew għal dik il-multa u prigunerija flimkien;*
 2. (b) *fil-kaz tat-tieni kundanna jew ta' kull kundanna oħra warajha multa ta' mhux anqas minn elfejn, tliet mijja u disgħa u għoxrin euro u sebgħa u tletin centezmu (2,329.37) jew prigunerija għal mhux izjed minn sitt xhur jew għal dik il-multa u prigunerija flimkien.*
- (2) *B'zieda mal-pieni taħt is-subartikolu (1), il-Qorti għandha tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew jottjeni xi licenzja tas-sewqan fil-kaz tal-ewwel kundanna għal zimien ta' mhux anqas minn sitt xhur, u fil-kaz tat-tieni kundanna jew ta' kull kundanna oħra warajha għal zimien ta' mhux anqas minn sena:*

Il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Emanuel Camilleri** deciza fit-30 ta' April 1999 intqal li:

It-twissija li n-nuqqas jew rifful li wieħed jagħti kampjun tan-nifs hu reat, hi mehtiega biss sabiex il-Pulizija tkun tista' tarresta li minn hekk jonqos milli jagħti dak il-kampjun għat-test tan-nifs (mhux ghall-analizi) u dan skont l-Artikolu 15D(b). Ghall-finijiet tar-reat kontemplat fl-Artikolu 15E(4) ebda twissija mhi mehtiega.

Ikkunsidrat:

Il-Qorti thoss li għandha twassal dak li għalleml Papa Frangisku dwar il-hnien u l-gustizzja waqt l-Udjenza Generali nhar l-Erbgha, 3 ta' Frar 2016:

*"Kif nirrikonċiljaw ir-realtà tal-ħnien mal-esigenzi tal-ġustizzja?
Jafu jidhru bħala żewġ realtajiet li jikkuntradixxu lil xulxin; fir-realtà m'huwiex hekk.*

[...]

Hekk biss il-ġustizzja tista' tittrijonfa ... jekk il-ħati jagħraf il-ħażen li jkun għamel u jieqaf jagħmlu, araw kif il-ħażen m'għadux hemm iż-żejjed, u dak li kien ingħust isir ġust, għax għie maħfur u meghħjun jerġa' jsib it-triq tat-tajjeb. U hawn sewwa sew tidħol fil-biċċa l-maħfra, il-ħnien."

L-imputat hekk għamel. Għaraf li zbalja u iddispjaci.

Ikkunsidrat:

Il-Qorti tfakkar kif l-alkohol huwa sustanza soċjalment aċċettata minn diversi kulturi, u f'Malta u Ghawdex xejn inqas.

F'ħafna okkażżjonijiet, il-konsum tal-alkohol jitqies bħala mod ta' celebrazzjoni u socjalizzazzjoni, imma fl-istess hin ftit inqisu kemm l-alkohol, anki f'dawn l-okkażżjonijiet ta' ferħ u rilassament jista' joħloq perikli kif jidher li gara f'dan il-kaz fejn l-imputat kien qiegħed jirritorna d-dar minn tiegħi.

Kulhadd għandu jifhem darba għal dejjem u jżomm quddiem ghajnejh li l-alkohol jaffettwa l-memorja, il-konċentrazzjoni, il-prestazzjoni u l-imgieba, u jwassal għal esperjenzi li wara wieħed jista' jiddispjacieh li jkunu sehhew.

Dan l-incident m'ghandux itellef mill-hidma politika, kulturali u socjali li jwettaq l-imputat, anzi għandu b'wiccu minn quddiem iwissi dwar il-perikli marbuta mal-alkohol anke meta wiehed ma jkollux il-vizzju imma jkun xorob biex jissocjalizza ruhu waqt xi attivita' partikolari, kif gara f'dan il-kaz.

Decide:

Il-Qorti wara li rat l-artikoli indikati, wara li rat lill-partijiet jirrinunzjaw għal dak kollu li hu rinunjabbli u ghazlu li ma jixhdux f'dawn il-proceduri, filwaqt li ma ssibx lill-imputat hati tal-ewwel (1), tat-tieni (2) u tat-tielet (3) imputazzjonijiet u tilliberah minnhom, issibu hati tar-raba' (4) u l-hames (5) imputazzjonijiet u tikkundannah multa komplexiva ta' elfejn ewro (€2,000).

U wara li rat Artikolu 15H (2) tiskwalifika lill-ħati milli jkollu jew jottjeni xi licenza tas-sewqan għal zmien sitt (6) xhur li għandhom jibdew jiddekorru minn nofsillejl u minuta ta' ghada.

**Dr Joseph Mifsud
Magistrat**